

SLOVANSKÁ VZÁJEMNOST

Zakladatel profesor Ing. Břetislav Chvála, doktor technických věd (DrSc.)

MĚSÍČNÍK SLOVANSKÉHO VÝBORU ČR

ROČNÍK XXVI

ČÍSLO 274, DUBEN 2023

CENA 10 Kč

Památka Julia Fučíka – oheň v našich srdcích

Před 120 roky, 23. února 1903, se na pražském Smíchově v Duškově ulici narodil novinář a spisovatel Julius Fučík. Při této příležitosti se u jeho sochy na Olšanských hřbitovech v Praze konalo 22. února vzpomínkové shromáždění s kladením kytic k Fučíkovu pomníku v předvečer jeho 120. narozenin.

Přítomní ctitelé Fučíkova života a díla zde vyslechli projevy europoslankyně a předsedkyně ÚV KSČM Kateřiny Konečné, Jana Jelínka, předsedy Společnosti Julia Fučíka (SJF) a vzácného hosta – britského historika Johna Collova z univerzity v Suffolku, člena

Královské společnosti umění. Callow řekl: „Fučík je organickou součástí českého národa a celého pokrokového lidstva. Je trvalým pomníkem, jenž bude ohněm v našich srdcích, ohněm, který stojí v cestě rakovině fašismu. Plamenem na podporu lidskosti a důstojnosti každé lidské bytosti... Vezměme si posilu z Fučíkova posledního díla (Pokolení před Petrem), kde hovoří o odvaze jako semínku, že může vzklíčit v každém z pokrokových lidí. To je směrnik, který nám zanechal.“ Vzpomínkový akt uspořádaly SJF, Institut české levice, KSČM a České mírové hnutí. (jel)

Z projevu Kateřiny Konečné

Julius Fučík byl nebezpečný kapitalistům a papalášům první republiky pro svou schopnost věrně zachytit obraz bídy, kterou právě oni přichystali pro prosté občany, pro pracující lid.

V reportážích popsal nekalé praktiky dnes idealizované první republiky... Výměch tátům od rodin, kteří v krajním zoufalství žebrali o práci, aby uživilí své děti, střelba do dělníků i dětí, to je skutečný život většiny obyvatelstva prvorepublikového Československa. Fučík byl ale ještě nebezpečnější nacismu. Neváhal se mu odhodlaně postavit v protinacistickém odboji. Jeho odvaha ho stála jeho mladý život. Fučík ale zůstal nebezpečným i po své smrti. Nebezpečným pro restaurovaný kapitalismus po roce 1989. Nový režim se s ním vypořádával po svém hned z kraje 90. let. Zmizely pamětní desky, zmizely sochy, zmizela Fučíkova busta z pantheonu Národního muzea, jeho dílo bylo vymazáno z učebnic. Aby nový režim svoje kroky obhájil, vymyslel si legendu o údajné Fučíkově slabosti, spolupráci s Gestapem. Hanebné lži, které měly a mají odvést pozornost od reality. Reality, která je tak prostá: i dnešní mocní se Julia Fučíka bojí.

Bojí se jeho svědectví, které do detailu popisuje bahno kapitalismu. Kolik „Reportáží z buržoazní republiky“ by se dalo napsat dnes? Tisíce lidských příběhů denně a konec by byl stále v nedohlednu. Příběhy matek samoživitelů, které ve třech zaměstnáních doslova vydrou pár tisícovek na přežití. Příběhy otců od rodin, kteří se na celý život zadluží hypotékou a ve strachu ze ztráty zaměstnání se bojí svých šéfů. Příběhy vdov a vdovců v důchodu, kteří po ztrátě jednoho z příjmů nedokáží zaplatit nájem a končí na ubytovnách. Příběhy stovek a tisíců běžných lidí, našich sousedů, kamarádů, příbuzných. Příběhy těch, na které je z poslaneckých lavic vidět

jen před volbami a i tehdy se stávají jen heslem na plakátech těch, kteří si je mohou dovolit. Proto je Fučík nebezpečný. Varuje. Ve svém odkazu varuje před lumpy a zloději cizí práce i před státem řízeným penězi, který se běžných lidí nikdy nezastane. Varuje také před nečinností, neorganizovaností, roztržičností, v tom je jeho největší nebezpečnost.

Fučík, to totiž není jen „Reportáž psaná na oprátce“. Fučík, to je především obžaloba tohoto režimu, zdvižený prst všem, kdo by se chtěli obohacovat na bídě druhých, je to nekompromisní antifašistický postoj, je to lidskost, rovnost a sounáležitost ve své nejprostší, a proto nejsilnější podobě. Nesnášel válku a válečné útrapy.

Hovoří Kateřina Konečná
FOTO – Miroslav Havlík

Julius Fučík nám ukazuje cestu. Proto ho nesmíme potkávat na ulicích, v parcích, v učebnicích a knihovnách. Mohl by nás totiž inspirovat k hlasitější obhajobě našich práv a prosazování našich požadavků. A to se nehodilo kapitalismu tenkrát, nehodí se mu to ani dnes. Proto v něm musí Fučík umírat dnes a denně v zapomnění. A proto my ho musíme dnes a denně připomínat, číst a sdílet.

Účastníci vzpomínkového aktu s moderátorkou Monikou Hořenou, redaktorkou Naší pravdy

FOTO – Miroslav Havlík

Děvčátko s Fučíkem v parku (Z vystoupení Jana Jelínka)

Již deset let tady stojí socha bojovníka proti fašismu Julia Fučíka. Po státním převratu v ČSSR v listopadu 1989 ji odstranili obrazoborci od hlavního vchodu na pražské Výstaviště v pražských Holešovicích a rovněž tak zlikvidovali název Park kultury a oddechu Julia Fučíka.

Téměř čtvrt století byla jeho socha vězněna v depozitáři Galerie hlavního města Prahy a nesměla být na očích veřejnosti. Naše Společnost Julia Fučíka, existující již více než 32 let, nepřestala usilovat o navrácení sochy pod širé nebe jeho rodného města na Vltavě. A to se jí nakonec podařilo. Díky peti-

ční akci, podpořené domácí a mezinárodní solidaritou, v níž sehráli stěžejní roli přátelé z Německa a rovněž Mezinárodní organizace novinářů. A proto zde mohla být socha autora světoznámé Reportáže, psané na oprátce, 22. února 2013 slavnostně vztyčena při příležitosti 110. výročí jeho narození.

Tenkrát tu byl hlavním řečníkem Zdeněk Mahler, spisovatel a scénárista, věhlasná osobnost na poli české kultury. Je naléhavé připomenout si jeho slova, která tu pronesl. Rezonují krutou pravdou o tom, že Julius Fučík musel podstoupit dvě popravy! Tu první – fyzickou – v katově oprátce v ber-

línské věznicí Ploetzensee 8. září 1943 po páté hodině ranní. A tu druhou – morální – v jeho rodné zemi po roce 1989. Byl hanoben, byla zůstavena i jeho občanská důstojnost a čest, zpochybnováno autorství jeho legendární Reportáže. To je děsivá skutečnost. O to smutnější, že Fučíka vláčeli špičkou i nevděční příslušníci českého národa, který tolik miloval. Ale našťáště náš národ má vlastence, lidi jako jste Vy, kteří sem dnes na Olšany přišli k jeho soše, a také miliony pokrokových lidí světa, kteří nikdy nepřestali bránit Fučíkovo nesmrtelné poselství, vyjadřující touhu po míru a sociální spravedlnosti mezi lidmi ve světě. Pokud je mi známo, nyní stojí na veřejném prostranství v České republice jen dvě Fučíkovy sochy. Zde, v jeho rodné Praze a též v Horním Adršpachu na Náchodsku v parku před budovou zdejšího obecního úřadu. Je to nádherná Fučíkova socha z pískovce, jemuž stojí po boku děvčátko jako symbol nastupující mladičké generace naší země, za jejíž budoucnost položil svůj život v boji s nacismem. Je to krásné zjištění, že tady na východě Čech v Horním Adršpachu v půvabné krajině skal a lesů, se tak zachovali k Fučíkovi lidé, kteří si zaslouží náš obdiv a úctu. A třetí socha Julia Fučíka snad bude vztyčena i na pozemku Okresního výboru KSČM ve Vsetíně, která tu byla zdejšími mocipány dokonce dvakrát odstraněna z veřejného prostranství. Ale místní lidé nevzdali bitvu o Fučíka. Vytrvali, bojují, nevzdávají se.

Provolání ÚV ČSBS

(Zkrácené znění)

Jsmo přesvědčeni, že čím dál tím více eskalující válka přináší velká neštěstí nevinným obyvatelům jak Ukrajiny, tak obyvatelům Ruské federace a také nebezpečí pro národy celé Evropy. Nyní po roce je konec tohoto lidského utrpení a velkého počtu zmařených životů stále v nedohlednu.

Ústřední výbor Českého svazu bojovníků za svobodu, jehož členové zastupují členy svazu ze všech krajů České republiky, přijímají s povděkem snahu všech politiků a státních představitelů České republiky, kteří usilují o nastolení míru na Ukrajině. V tom se ztotožňují s prohlášením papeže Františka a jeho výzvou o ukončení této války – viz ČTK 25. prosince 2022: „Pomysleme zejména na děti, které po celém světě touží po

míru. Podívejme se do tváří ukrajinských bratrů a sester, kteří letošní Vánoce prožívají ve tmě, venku nebo daleko od svých domovů kvůli destrukci způsobené deseti měsíci války,“ prohlásil papež. „Kéž Pán osvítl mysl těch, kteří mají moc umlčet zbraně a okamžitě ukončit tuto nesmyslnou válku,“ řekl také papež František.

Většina členů Českého svazu bojovníků za svobodu pochází z rodin, které trpěly za druhé světové války, a proto víme, že taková válka poznamená bratrské soužití mezi národy na celá desetiletí. Proto, cestou našich politiků a státních představitelů, vyzýváme všechny zúčastněné strany konfliktu k jednání o míru.

V Praze 21. února 2023
Členové Ústředního výboru ČSBS

Žižkovo bratrstvo

Dnešní Havlíčkův Brod vznikl z havířské osady u jednoho z mělkých úseků řeky Sázavy. Zvána byla nejdříve Smilův Brod dle zakladatele Smila z Lichtenburka.

O místo, kde se dalo dolovat stříbrnou rudu projevil zájem český král Přemysl Otakar II. Díky tomu se místu dostalo povýšení na město s královskými výsadami, vlastním horním zákoníkem a ke konci 13. století bylo obeháno hradbami. Od roku 1308 se nazýval Brodem německým, pro příliv horníků této národnosti, zvaných

královským majestátem. Charakteristický rys politiky posledních Přemyslovců. Přinášel sice okamžité zisky panovníkovi, ale z dlouhodobého hlediska problematizoval stabilitu státu a ohrožoval postavení českého národa.

Počátkem roku 1422 spojené husitské síly vedené Janem Žižkou vyrazily ke Kutné Hoře proti vojskům II. křížové výpravy, určené k vyhlazení „kacířských“ Čechů. V jejím čele stál římsko-německý a uherský král Zikmund Lucemburský. Česká odvaha vyvolala u křížáků paniku a začali ustupo-

vat. Žižka chtěl nepřítele zničit a soustavně dotíral na utíkající. Vojenský velitel výpravy Pipa Spano z Ozory se snažil všemi možnými prostředky krýt toto „stahování“.

U Habrů se tedy husitům postavila uherská jízda, ale byla rozbita a rozehnána. Za další záchranný bod použil italský válečník právě Německý Brod, který osadila posádka pod velením v tehdejší Evropě proslaveného polského velmože Závěše Černého z Garbova. Ten se zúčastnil i velké bitvy Poláků s Řádem německých rytířů u Grunwaldu (1410). Byl v polském poselstvu, žádajícím církevní koncil v Kostnici o shovívavost pro Jana Husa...

Dne 9. ledna 1422 začali husité dobývání této překážky. Nazítří došlo ze strany křížáků k žádosti o taktické vyjednávání. „A v sobotu ráno po mši začali mezi sebou rokovat. Jedni rokují a druzí do města lezou. A tak vpadnouce v město, stepů lidu na několik set, metavše mnohé z radnice na meče, na oštěpy a sudlice...“ uvádí se v Starých letopisech českých.

Městiště Německého Brodu zůstávalo pusté a prázdné i před Velikonocemi 1423, kdy se stalo opět cílem mnoha houfů, jezdeckých družin a vozů, označených znamením kalicha. V několika dnech vrostl na předměstí stanový tábor. Pod vlajíci korouhvemi všech barev se setkávali známí, přátelé i příbuzní. Mladí i staří, osmahlí sluncem i nepohodou, opásání svými zbraněmi, někteří oděni lehce, jiní jako by měli jít vzápětí do boje.

Co se zde mělo dít? Zmenšené ohrožení z ciziny vítězstvím z minulého roku mělo za následek vyostření už existujících otevřených, nebo zatím skrytých nevraživostí a sporů různé povahy mezi jednotlivými frakcemi husitského revolučního hnutí i uvnitř jich samotných. Nebylo tomu jinak ani na Táboře, jež kvůli tomu opustil Jan Žižka z Trocnova, nazývající se po ovládnutí stejnojmenného hradu u Litoměřic z Kalicha. Významný tvůrce branné moci tábořského svazu, jemuž revoluce vděčila za to, že nebyla hned v počátku rozdracena domácími a posléze zahraničními odpůrci.

Vedení KSČM

Význačný český malíř Mikoláš Aleš takto roku 1872 zpodobnil Jana Žižku z Trocnova a na Kalichu.

FOTO – archiv

Podpora kriminalizovaným

Obvodní soud pro Prahu 7 odsoudil nepravomocně 3. března PhDr. Josefa Skálu, CSc., Vladimíra Kapala a ing. Juraje Václavíka za údajné veřejné popírání a zpochybňování válečného zločinu, čímž mělo dojít ke spáchání přečinu popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia. Tím se naplňují obavy

z možného omezení ústavního práva na svobodu projevu a snahy umlčet a zastrašit politické odpůrce, před kterými v minulosti KSČM v této souvislosti varovala. KSČM důrazně odsuzuje podobnou praxi a vyjadřuje plnou podporu osobám kriminalizovaným z politických důvodů.

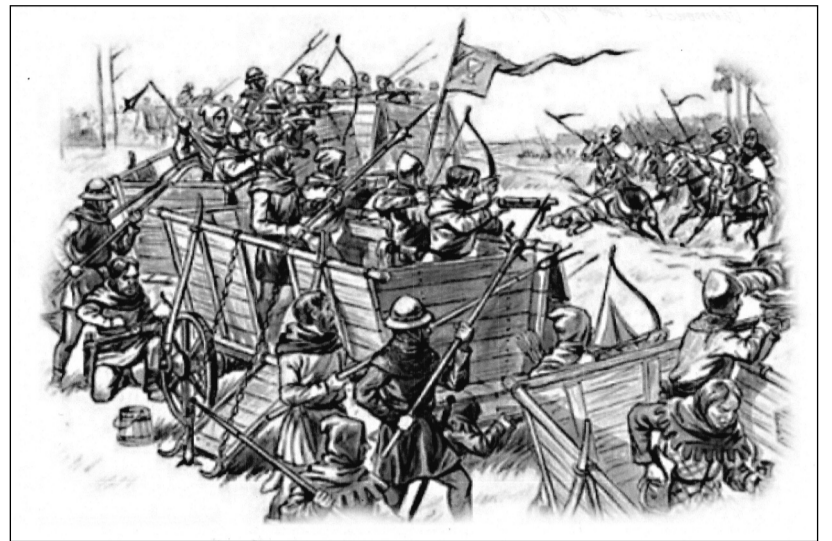
Slovákům se nechce do války

Rekordních více než 40 000 Slováků poslalo úřadům oznámení, že v případě mobilizace nechtějí bojovat se zbraní. Řekl to 13. února ministr obrany Slovenské republiky Jaroslav Naď v diskusním pořadu Rádia Expres. Přitom dodal, že prý se jedná o výsledek zneužívání války na Ukrajině části slovenské opozice.

Takzvanou mimořádnou službu, na kterou mohou být z řad občanů v zemi s více než pěti miliony obyvatel povoláni muži v době války nebo válečného stavu, mo-

hou odepřít lidé prostřednictvím příslušného prohlášení každoročně v lednu. Zároveň musejí uvést, že mimořádná služba, tedy omezení se zbraní je v rozporu s jejich svědomím nebo náboženským vyznáním. V případě válečného konfliktu by tato skupina mužů pro případ mobilizace vykonávala jiné práce. Na mimořádnou službu z řad civilního obyvatelstva lze povolovat muže během trvání jejich branné povinnosti, tedy zhruba ve věku 19 až 55 let.

(ČTK)

Bojující husité na vozové hradbě s křížáky.

Zdroj: stary-olomoucky.rej.cz

Starý hejtman se pro nekonečné dohadování a rozmáhající se nesvornost v Království českém rozhodl založit na pevných základech své vlastní bratrstvo. Předcházela tomu dlouhá příprava a jednání. Písaři rozeslali mnoho listů opatřených Žižkovou pečeti. Teď konečně o svátcích Kristova vykoupení se jeho myšlenka Nového či též Menšího Tábora měla uskutečnit. Počáteční oporou se stala část vychodočeských husitů, tzv. orebité.

Předností usnesení vzešlého z tohoto setkání bylo, že jej tvořila slova jasná, jednoznačná, vět bez možností různého výkladu, a konečně i stručností. Úvodem se vysvětloval účel nového bratrstva, spočívajícím v pevném hájení původního smyslu čtyř artikulů pražských. Článků, jež vznikly při obraně hlavního města království před první křížovou výpravou roku 1420.

Druhou část pak představoval vojenský řád, podle něhož všichni kdo přistupovali na dohodnuté podmínky se jím měli řídit. Svým obsahem měl zvláště kázeňskou povahu. Ustanovení o plnění bojových úkolů, na pochodu v poli a ve strážní službě tvořily body 1, 2, 3, 5, 6. O pořádku a mravním životě ve vojsku pojednávaly body 8, 9, 11. Body 7, 10 řešily záležitosti zběhnutí a postup při dělení dobytých kořistí.

Bod 4 se zabýval morální přípravou před bojem – modlitbou a poslední 12. bod zdůrazňuje, že zápas proti nepříteli bude veden s nekompromisností a tvrdostí, neboť: „Míniť také bratr Žižka i jiní páni, hejtmané, rytíři, panoši, měšťané, řemeslníci, robotězi ... i všechny obce s pomocí boží všechny neřá-

dy trestati i bítí, trestáním honiti, mrskati, bítí i zabíjeti, stínati, věšeti, topiti, páliť a všemi pomstami mstíti, kteréž pomsty na zlé sluší vedle zákona božího, nijakých osob nevynímajíce ze všech stavů, mužského i ženského pohlaví.“ Žižka sám k sobě přísný, byl přísný a nemilosrdný i k ostatním, jelikož dobře věděl kam vede nekázeň.

V části uzavírající celý text najdeme též zajímavou formulaci. Mluví se v ní nejen o podpoře těm, co usilují napravit západní křesťanstvo („všem věrným církve svatě“), ale rovněž prvky národní a slovanské („a zvláště jazyka českého i slovenského“). Tady se ozývalo národní povědomí Žižkovo. Ostatně už František Palacký v Dějinách národu českého v Čechách a na Moravě poznamenává, že „byl jeden z nemnoha lidí věku svého, kterým idea slovanství byla spolu pohnutkou k činnosti“.

Přítomní uvedeného památného okamžiku potom podpisy a případně pečeti, pokud jí měli, stvrzovali úmluvu. Nejdřív tak spolu s Žižkou učinili Jan Roháč z Dubé, Aleš z Rýzemberka a Věštova, Jan z Potštejna a na Žampachu, Boček z Kunštátu a Poděbrad, bratři z Valečova, Beneš z Mokrovous, bratři z Vysoké, Jaroslav z Kalicha, Křišťan z Žernosek, Jíra z Řečice a další. Po rytířích purkmistři a konšelé z Hradce Králové, Jaroměř a Dvora Králové. Setníci Kříž, Mikát Brada Odraný, Beneš a zástupci prostých bojovníků Jíra Roth, Velek Šeňk a Mikuláš Brada ... Celkem na dokumentu najdeme na padesát jmen.

VLADIMÍR MLEJNECKÝ

Vojenská expanze v Evropě

Berlín a Amsterdam se rozhodly sjednotit své pozemní síly, přičemž tuto skupinu vojsk bude řídit Německo, informuje agentura Bloomberg. Proč spojenci v NATO dělají takový krok, jak daleko může německá vojenská expanze zajít?

Nizozemci mají celkem tři bojové brigády. Dvě z nich jsou již integrovány do německých ozbrojených sil. V důsledku toho by mělo vzniknout seskupení o velikosti 50 000 vojáků. Z nichž osm tisíc bude nizozemských. Plná integrace je naplánována do konce letošního dubna. Fúze je součástí programu Common Army Vision, důvěrné dohody mezi ozbrojenými silami obou zemí podepsané loni 30. listopadu na setkání v Drážďanech mezi nizozemským velitelem

pozemních sil Martinem Weinem a jeho německým protějškem Alfonsem Maisem. Německý kancléř Olaf Scholz již dříve uvedl, že Německo bude mít brzy „největší tradiční armádu v Evropě“ mezi zeměmi Severoatlantické aliance. Komentoval tak schválení parlamentem právního rámce zvláštního fondu pro bundeswehr ve výši 107 miliard eur.

Vojenský historik Dmitrij Suržik k tomu poznamenal: „Historické paralely vojenské integrace Německa a Nizozemska stejně jako obecné plány na militarizaci Německa jsou zřejmé: v hitlerovském Německu existovaly také legie cizinců. A dokonce i během 1. světové války císařské vojenské velení si fakticky podřídiло rakouské vojevodce.“

Rozšíření pravomocí bundeswehru na Nizozemsko oběma zeměmi přítom nebude omezeno. Expert připomněl, že ve Finsku pracuje mnoho vysoce postavených zástupců Ministerstva obrany Německa.

„Jsem si jistý, že Finsko bude dalším adeptem po Nizozemsku, jehož pozemním silám bude velet Berlín. To vše je jako vytvořit alternativní koalici NATO namířenou proti Rusku. Snahou je vytvořit uvnitř NATO něco jako vojenskou „matrjošku“ se svými politickými a vojenskými zájmy. Dle Aliance bude takové řízení pro operativní reakci pohodlnější. Zároveň bude nad „matrjoškami“ zachována společná velitelsko-štábní struktura NATO,“ shrnul expert.

(mhav)

Bude Evropa příští zimu mrznout? Kdo stojí za výbuchy Severního potoku?

Během února způsobil senzaci a rozruch nositel Pulitzerovy ceny, novinář a autor vyšetřování výbuchů plynovodů „Severní potok“ Seymour Hersh. Ačkoli z obrazovek hlavních informačních kanálů se o tom nedozvíte. V článku tvrdí, že americký prezident Joe Biden lže a tají pravdu o tom, že ke zničení plynovodu došlo na jeho příkaz. Podle jeho názoru Washington provedl sabotáž na základě vlastních politických úvah: „Celkově je situace taková, že prezident lže, zamlčuje pravdu o tom, co se stalo na jeho příkaz... Podle mého názoru bylo na konci září loňského roku jasné toto: Pravděpodobnost, že Ukrajina zvítězí, že se ubrání Rusku, je velmi malá, ať si myslíme, co chceme. A je skutečně velmi malá, bez ohledu na to, co se každý den píše v novinách. Pro Ukrajinu není situace zdaleka tak růžová. A tak Biden vzkazuje západní Evropě a Německu (zejména Německu): „Velmi se obávám, že se můžete rozhodnout nás nepodpořit až do konce, protože kupujete plyn z Ruska.“ Německo odpovídá tak, že je to Rusko, kdo kontroluje plynovod. Biden se bál, že Německo zruší sankce a bude opět kupovat plyn od Ruska. A tak v podstatě řekl západní Evropě: „Necháme vás mrznout“. Letos sice není velká zima, ale řeknu vám to, co mne opravdu znepokojuje, a to je nadcházející zima. Podotýkám, že neustím, jestli někdo tuto zimu zemřel na mráz v důsledku výbuchů plynovodů a ztráty kanálu pro dodávky energie. Ve skutečnosti by se Evropa měla obávat příští zimy. Od konce září do začátku letošní zimy ještě stihla doplnit zásoby paliva. Ale pro příští zimu je skutečně čeho se obávat.“

Dle jeho verze američtí potápěči nastražili výbušniny pod potrubí loni v létě během cvičení Baltops 2022 a o tři měsíce později je Norové odpálili. A sami Američané se k tomu i přiznali, jak uvádí: „Na přelomu ledna a února loňského roku jak Joe Biden, tak Victoria Nuland prohlásili: „Víme, že to můžeme zastavit“ (plynovody). Prezident to řekl na tiskové konferenci: „Nord Stream zastavíme“. Po jeho slovech následovala otázka jednoho z novinářů. To vše je

známo, zdokumentováno a bylo to ve večerních zprávách. Novinář se zeptal: „A jak to uděláte?“ Biden odpověděl: „Řeknu vám: my víme, jak to udělat. Dokážeme to.“ Přibližně těmito slovy, což tým, který operaci připravoval, frustrovalo, protože měla být tajná.“ Bylo to vlastně takové donucení ev-

„Pravděpodobnost, že Ukrajina zvítězí, že se ubrání Rusku, je velmi malá, ať si myslíme, co chceme.“

ropských představitelů k podpoře války, když dodává: „To byla podstata operace: zajistit, aby Evropa, zejména západní Evropa, nadále podporovala NATO a dodávala zbraně (Ukrajíně), čímž by podpořila nepřímou válku proti Rusku, která se právě vede.“

Další Američan, profesor ekonomie Jeffrey Sachs označil vyšetřování, které vedl novinář Seymour Hersh v souvislosti s výbuchy plynovodů, za věrohodné. Ekonom upozornil na neobvyklou reakci Washingtonu: „Přestože USA a další vlády vyšetřování odmítly, neuvdly jediný detail, který by článek vyvracel, šlo jen o plošné popření. Řekly, že je to výmysl, že je to lež, ale nepředložily žádnou alternativu, ani neuvdly jediný fakt, který by Hershův článek vyvracel.“ Dle jeho názoru bylo velmi obtížné zorganizovat teroristický útok na hlubokomořská zařízení. „Potrubí vede v hloubce asi 90 metrů. Je to velká silná těžká ocel obalená ještě silnějším betonem, k odpálení tří ze čtyř potrubí bylo potřeba hodně výbušnin. Část plánu selhala, jasným záměrem bylo vyhodit do povětří všechny čtyři potrubí, ale to ukazuje, jak to bylo technicky obtížné. Tohle dokáže jen velmi málo vlád, Spojené státy jsou zřejmě jednou z nich,“ je přesvědčen ekonom. Dále uvedl, že rozhodnutí Švédska odepřít přístup k informacím, které získalo při vyšetřování teroristického útoku, je hanebné. Stockholm, podle jeho slov, možná ve skutečnosti nic nevyšetřoval, ale působil jako „uklížečka“, která skryla závažné důkazy přímo na místě činu.

A do třetice, Ajamu Baraka, americký politik, aktivista za lidská práva a bývalý kandidát na vi-

ceprezidenta za Stranu zelených, uvedl, že oslabení Německa (a tím pádem celé Evropy) je po boji s Ruskem druhým cílem USA v konfliktu na Ukrajině. „Od začátku říkám, že válka, kterou USA zahájily s Ruskem má jako druhý cíl Německo,“ napsal na svém Twitteru. Prohlášení Seymoura

Hershe pro tisk o zapojení USA do výbuchů plynovodu otevřelo Pandorařinu skříňku. A to hned na několika místech. Za prvé, objevení se materiálu o Bidenově přímém rozkazu k provedení sabotáže naznačuje, že se v americké elitě nacházejí tací, kterým se nelíbí pokračující zatahování Ameriky do války s Ruskem.

Za druhé, Hershovo prohlášení pro německý list Berliner Zeitung, že spolkový kancléř Olaf Scholz o plánované diverzi věděl a že ji schvaluje, je přímým útokem na německé elity ze strany výše zmíněných předáků amerického politického establishmentu. A je to pro ně nesmírně bolestivé, protože takové úder by mohly otrávit německou společnost a vyvolat rozsáhlé občanské protesty. Samozřejmě ne okamžitě, ale jak se říká tichá voda břehy mele. Německo je nyní nejzranitelnějším článkem strategie Bidenovy administrativy, jejímž cílem je vojensky porazit Rusko na Ukrajině. Velká část německé společnosti stále nevnímá Rusko jako nepřítele a mezi německými elitami je mnoho těch, kteří považují to, co se děje, za noční můru pro Německo a viní z toho USA, které neuváženým rozšiřováním NATO vyprovokovaly válku v Evropě. Ve střednědobém horizontu by proto mohlo dojít ke korekci německé politiky vůči konfliktu na Ukrajině.

Hershův článek však nebyl jen spouštěčem debaty v USA a v Evropě. Jeho důsledkem je také vznik spousty otázek u Číny, která má stále větší potenciál ke konfliktu se Spojenými státy. Když něco takového mohou udělat Američané s rusko-německým plynovodem, proč ne s čínskou infrastrukturou? „Pokud vyšetřování

potvrdí skutečná fakta, nelze se s tím jen tak vyrovnat. Je důležité nést odpovědnost za takové kroky,“ uvedla mluvčí čínského ministerstva zahraničních věcí Mao Ning. Samozřejmě by bylo přehnané tvrdit, že to byl Hersh, kdo vypustil čínské balonky na oblohu nad USA. Ale skutečnost, že Peking vystoupil a požadoval po Washingtonu vysvětlení sabotáže plynovodů, je nepopiratelným faktem. A to proto, že nevyhlášená infrastruktura válka je vážnou hrozbou, kterou překonává pouze použití jaderných zbraní. Materiály Seymoura Hershe nejsou jedinou epizodou vznikající informační konfrontace mezi americkými stranami „míru“ a „války“, ale pouze jejím začátkem. Můžeme proto očekávat, že se ve veřejném prostoru začnou objevovat další mediální bomby, které by mohly významně ovlivnit naše vnímání toho, co se děje.

Je zřejmé, že výbuchy na plynovodech Severního potoku jsou aktem státního terorismu. Zadávatel a pachatel tohoto činu je formálně i právně neznámý, protože ZATÍM nebylo provedeno řádné vyšetřování. Ale skutečnost, že se evropské země vykrucují a OSN odmítá projednat výzvu ruské Státní dumy, která požaduje vyšetření incidentu, je jasným důkazem, že se bojí. A jediný stát, kterého se mohou bát, jsou Spojené státy americké. Je s podivem, že se nebojí Ruska, označovaného za „hlavního nepřítele svobodného světa“. Domnívám se, že odpověď je zřejmá. Rusko se neuchyluje k teroristickým metodám. Rusko neudrzuje vojenské základny po celém světě. Rusko nekontroluje velkou část zahraničních rezerv Německa. A tak dále. A na úplný závěr dodám, že jedna větev plynovodu je stále schopná provozu! Proč nepracuje? MIROSLAV HAVLÍK

Socha Matky Vlasti v Kyjevě nad řekou Dněpr.

Zdroj: cestujlevne.com

Palba ukrajinských dělostřelců u Bachmutu na pozice Rusů.

FOTO ČTK/AP

Afrika se napřimuje

Ugandský ministr zahraniční Jeje Odongo v rozhovoru pro RIA Novosti uvedl: „Byli jsme kolonizováni a odpustili jsme

těm, kteří nás kolonizovali. Nyní po nás tito kolonizátoři chtějí, abychom byli nepřáteli Ruska, které nás nikdy nekolonizovalo, je

to spravedlivé? Pro nás to tak není: jejich nepřátelé jsou jejich nepřátelé, naši přátelé jsou naši přátelé.“ mhav

Rozvědky znají osnovatele sabotáže?

Západní zpravodajské služby věděly o tom, kdo stojí za explozí plynovodu Nord Stream na dně Baltského moře. Rozhodly se to ale utajit, aby ochránily Ukrajinu, uvedl podle serveru Novinky.cz britský deník The Times.

Sabotáž měla zosnovat vlivná soukromá osoba z Ukrajiny, která nemá vazby na prezidenta Volodymyra Zelenského. Jméno zodpovědné osoby, která by nákladnou operaci byla schopná financovat, údajně kolovalo ve zpravodajských kruzích několik měsíců. Onen vlivný muž disponuje prostředky, aby najal elitní potápěče, pořídil falešné pasy, sehnal po-

třebné nálože i jachtu. Západ se dle Timesů rozhodl, že informace o totožnosti muže nezveřejní, aby ochránil Ukrajinu před veřejným sporem s Německem, které plynovod Nord Stream s Ruskem spojuje. Kyjev potřeboval, aby tehdy liknavý Berlín svolil s dodávkami systémů protivzdušné obrany IRIS-T a modernějších tanků Leopard 2.

Vojáci ruské armády při čtení dopisů od školáků.

FOTO ČTK/AP

První boj čs. vojáků na východní frontě 8. března 2023 – náměstí Míru, Praha 2

Osmého března, právě v den 80. výročí sokolovské bitvy, se na pražském náměstí Míru uskutečnila venkovní výstava. Celý den probíhal program, v jehož rámci si lidé mohli prohlédnout pár kusů historické vojenské techniky. Akci, již připravily pro veřejnost mj. ČsOL, MO a městská část Praha 2, navštívily školy.

Chce se doufat, že přišly aspoň ty z druhého pražského obvodu. Žáci měli možnost soutěžit ve znalostech o sokolovské bitvě. Odpoledne byla na náměstí pokřtěna nová kniha věnovaná bitvě, Sokolovo – nezapomenutí hrdinové (Miroslav Brož, Milan Kopecký, Filip Kachel a kol.), shrnující nejnovější poznatky o prvním bojovém vystoupení 1. čs. samostatného praporu a medailony přímých účastníků.

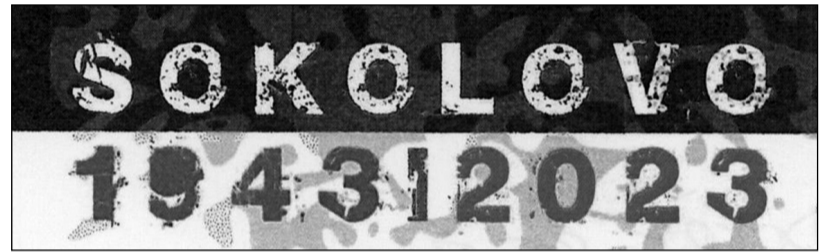
Boje u ukrajinské obce Sokolovo ve dnech 7. – 13. března 1943 byly prvním bojovým vystoupením čs. vojáků na východní frontě druhé světové války. Boj byl zároveň i nejtěžším střetem příslušníků čs. zahraniční armády za druhé světové války. Muži a ženy 1. čs. samostatného praporu v SSSR pod velením plukovníka Ludvíka Svo-

Sokolovo 1943 – 2023

body zde úspěšně vzdorovali dvěma bojovým skupinám zkušené německé 6. tankové divize, zpomalili postup nepřítele a pomohli těžce zkoušeným jednotkám Rudé armády na jiném úseku fronty. Padlo, zemřelo, bylo zavražděno

v charkovské nemocnici nebo se stalo neznámými daleko přes stovku hrdinů od Sokolova. Poprvé v historii naší armády se boji na frontě účastnily ženy (jak symbolické, právě na Mezinárodní den žen).

15. března 2023 – Klárov

Piетní akt u památníku fašistických obětí v letech 1939 – 1945 se konal pod vedením MUDr. Ilony Müllerové (ČSBS – Praha 17). Byly položeny kytice, proneseny projevy, minuta ticha za umučené a padlé české vlastence. Celá akce se nesla v jednom duchu: NESMÍME ZAPOMENOUT!

Dávám slovo poslanci Parlamentu PS ČR Mgr. Jiřímu Kobzovi:

1) Projev č. 1

Dámy a pánové, vážení přítomní, připomínáme si tento smutný den, ale přesto z hlediska Československa i České republiky a jejich historie nesmírně významný, byť tragický den, výročí okupace ČR Německem.

Jak možná někteří z nás víte, už dvakrát, v minulém i v tomto volebním období, jsem navrhl 15. březen formou návrhu na změnu zákona o státních svátcích prohlásit významným dnem České republiky.

Poobakrát k tomu vždy příslušná vláda, Babišova i Fialova, zaujaly negativní stanovisko. Posledně i ANO hlasovalo proti.

Se zdůvodněním, že by zařazení tohoto data mezi významné dny českého státu mohlo ohrozit dobré česko-německé vztahy.

To je něco zcela neuvěřitelného. Můžeme to považovat za projev naprostého vazalství těchto vlád v mezinárodních vztazích.

Na klasické projednání návrhu zákona v Poslanecké sněmovně prozatím vůbec nedošlo, vládní poslanci vždy zablokovali jeho za-

řazení na program do prvního čtení. V našem kalendáři je nyní 17 významných dnů – ale 15. březen mezi nimi není. A je nepřijatelné, že zde toto datum chybí – 15. březen roku 1939 je totiž jednoznačně počátkem nejtragičtější etapy moderních českých dějin a jejich klíčovým mezníkem.

Český stát 15. 3. 1939 přišel o zbytky jakékoli státní suverenity a následovala jeho přímá německá okupace a šestileté období cíleného teroru a vyvražďování našich občanů, které mělo i jednoznačně

znamný den republiky – jednoznačně připomínání i oficiálně, formou zákona.

To, že významným dnem republiky dosud není, považuji za naprosto hanebné a neomluvitelné – zejména proto, že státní svátky a významné dny země mají vyjadřovat stěžejní události a formativní milníky naší historie a hodnoty, na kterých náš stát a naše státnost stojí.

Možným vysvětlením, proč vládní politici – opření o oficiální historiky a provládající média – za-

„Oběťmi německého nacistického teroru se staly i celé vesnice, z těch nejznámějších Lidice a Ležáky.“

genocidní charakter. Vzpomeňme na Heydrichův zločinný a šílený plán.

Podle výsledků bádání historiků Vojenského ústředního archivu v Praze činí počet obětí německé okupace zhruba 343 tisíc osob v rámci celého někdejšího československého státu.

Do tohoto počtu však nejsou zahrnuti lidé, kteří zemřeli po druhé světové válce na následky týrání, perzekucí, na následky věznění v koncentračních táborech a ve věznicích, na následky tzv. totálního nasazení apod. Takže se dá hovořit minimálně o půl milionu až milionu obětí. Oběťmi německého nacistického teroru se staly i celé vesnice, z těch nejznámějších Lidice a Ležáky.

A je i nutné zdůraznit, že jen v domácím odboji zahynulo na sto tisíc Čechů, opravdových, nesmrtelných, hrdinů.

Proto musí být 15. březen – jakožto zákonem definovaný vý-

znamný den republiky – jednoznačně připomínání i oficiálně, formou zákona. To, že významným dnem republiky dosud není, považuji za naprosto hanebné a neomluvitelné – zejména proto, že státní svátky a významné dny země mají vyjadřovat stěžejní události a formativní milníky naší historie a hodnoty, na kterých náš stát a naše státnost stojí.

Možným vysvětlením, proč vládní politici – opření o oficiální historiky a provládající média – za-

znamný den republiky – jednoznačně připomínání i oficiálně, formou zákona. To, že významným dnem republiky dosud není, považuji za naprosto hanebné a neomluvitelné – zejména proto, že státní svátky a významné dny země mají vyjadřovat stěžejní události a formativní milníky naší historie a hodnoty, na kterých náš stát a naše státnost stojí.

A samozřejmě roste tlak na likvidaci památníků osvoboditelů Československa od německé okupace. A tato likvidace už probíhá.

Jde o frontální tok na pravdivou podobu našich moderních dějin, na pravdivý popis německé okupace a na naše osvobození – a na antinacistický charakter naší státnosti.

Nesmíme to dopustit, a už vůbec ne bez boje. Protože za námi už nikdo další, bohužel, nejde.

Přesně v duchu známé teze, že kdo zapomene na svou minulost, je nucen si ji znovu prožít.

Věčná památka obětem německé okupace.

Čest, úcta a sláva všem bojovníkům proti ní.

2) Projev č. 2

Vážené dámy, vážení pánové.

Je tomu již 84 let od 15. března 1939, tento čas skýtá období delší než průměrný lidský život, autentických památníků nezadržitelně ubývá i přesto, či právě přesto je důležité, nekulturně povinné si tento nechvalně známý moment naší historie připomínat. 15. 3. nacistické Německo vniklo a začalo okupovat zbytek našeho území vzniklého po hanebné dohodě v Mnichově, která se stala mementem i příčinou následného vývoje. Tímto březnovým dnem roku devětatřicátého se ocitá výspa demokracie ve střední Evropě v troskách, začíná nejhorší období pro náš národ, občany, svobodu i obyčejnou lidskou důstojnost. My už dnes víme, že těch následujících šest let se zapíše tím nejčernějším

písmem do historické paměti naší země a našeho lidu. O to více a pokorněji je třeba vzpomínat na ty všechny, co nezklamali a obstáli v této vskutku nelehké životní zkoušce, jejíž osud byl zpečetěn a dán na oltář naší svobody. Jsme právem hrdí na tyto odvážné jezdce a nebylo jich skutečně málo: Zaslouží si naši úctu, vděk a obdiv. Odmítám rozdělovat a kádrovat naše hrdiny, a to zcela principiálně, osobní statečnost a odvaha zasluhuje elementární a nefalšovanou pokoru, přepisování a karikování historie je zhoubným nádorem na naší paměti a dějinách. Bez pečlivého, pozorného a objektivního nahlížení na historická fakta, na příčiny a následky a jejich přirozený časový sled, nemůžeme období protektorátu správně a dostatečně pochopit. Za každým mrtvým v tomto období je jeden zmařený lidský příběh a bolest jeho blízkých.

Za hloupé pokládám i bourání soch a přejmenování ulic třeba i kontroverzních historických osobností, přesto skutečných hrdinů, kteří přinesli osvobození naší zemi, musím takové jednání a postup jednoznačně odsoudit a dát tím ostentativně najevo svůj osobní nesouhlas. Pokud si necháme vzít objektivní a suverénní náhled na naše dějiny, může se nám stát, že přijde něco obdobného a stejně zničujícího jakým obdobím protektorátu.

Čest památce všem obětem nacistické okupace. Děkuji Vám za pozornost.

Josef Sláma, Trikolora, místopředseda strany

Konference k 80. výročí bojů o Sokolovo

Ve čtvrtek 9. března 2023 od 9:30 uspořádaly v konferenčním sále Ministerstva obrany v ulici Na valech Společnost Ludvíka Svobody z. s., Československá obec legionářská, z. s., Sokolovo o. p. s. a Ministerstvo obrany ČR konferenci u příležitosti 80. výročí bojů o Sokolovo. Ministerstvo obrany zastupoval plk. Robert Speychal.

Úžasnou atmosféru navodili přednášející z pořádajících spolků a dalších vlasteneckých a antifašistických organizací.

Většina přednášejících byla posluchačům – příznivcům či členům pořádajících spolků a dalších vlasteneckých a antifašistických organizací – známa. Historici a badatelé Milan Mojžíš, Milan Kopecký a Filip Kachel zevrubně rozebrali, i s využitím dobových vojenských map, boje o ukrajinskou (sovětskou) vesnici Sokolovo, které vzplanuly ve dne 7. – 13. března 1943. Obranu Sokolova zajišťovali českoslovenští vojáci a dvě protitankové baterie Rudé armády. Němci před bojem nadceňovali očekávaný počet sokolovských obránců (350 proti 900 Němcům). Čechoslováci, kteří se vyrovnali zkušeným gardovým vojákům Rudé armády, svůj úkol

Čestná stráž. Váhy – konference k výročí boje o Sokolovo. Konferenční sál Ministerstva obrany ČR. FOTO – Miroslav Havlík

splnili. Nejen v této bitvě se projevila jejich vysoká bojová morálka. Dokonce i němečtí velitelé ve svých hlášeních uznali statečnost Čechoslováků a lité boje hodnotili jako „dům od domu“, jak zdůraznil Kachel, jenž pátá i v německých archívech.

Podle nejnovějších údajů zahynulo v boji o Sokolovo 67 – 68 čs. vojáků a několik desítek so-

větských. V celé bitvě zahynuli celkem 103 čs. vojáci, 8 je nezvěstných. Do těchto počtů je započítáno i 12 čs. vojáků, kteří byli esesmany zastřeleni jako ležící pacienti v charkovské nemocnici (podporučík Antonín Sochor, vojínka Marie Pišlová a vojín Vilém Rawek nemocnici opustili dříve, než vražedné komando upálilo a zabilo zraněné Sověty a Čecho-

slováky léčící se v nemocnici).

Každým rokem zůstávají věrni těmto vzdělávacím konferencím, při nichž posluchači baží po nových informacích, historici Jindřich Marek z VHÚ Praha (přednáška na téma Oranská skupina), Jiří Fidler (Sokolovo v odborné a politické literatuře), docent Jozef Bystrický z VHÚ Bratislava (Bojové nasazení 1. čs. samostatného praporu v SSSR u Sokolova – svědectví archivního dokumentu) či Roman Štěr z Národního archivu (Ženy u Sokolova). Fidler vysvětlil, kdo byl protivníkem našich vojáků u Sokolova – německá 6. protitanková divize. Zato jednotka SS nazvaná Das Reich má na svědomí zavražděné vojáky v charkovské nemocnici. Dříve se totiž uvádělo, že Čechoslováci u Sokolova bojovali proti SS, ovšem historická věda se posunula a nejnovější poznatky jsou

tyto. Jak hodnotit dvojdílný válečný film zkušeného filmaře Otakara Vávry Sokolovo (1974), který letos veřejnoprávní televize nezařadila do vysílání (je třeba se ptát vedení ČT proč)?

„Podle tehdejších znalostí a knih Karla Richtera a Vratislava Kožnara, z nichž vycházeli scenáristé, to bylo natočeno věrně. Film byl postaven na tom, co tehdy bylo známo,“ odpověděl na dotaz posluchačů Fidler.

Osvěžením se stala přednáška Romana Moravce, který komentoval výstroj příslušníků 1. čs. praporu a k demonstrování využil figuranty, členy ČsOL oblečené v historických uniformách.

„Ženy musely mužům dokázat, že obstojí i v boji, u Sokolova jich bojovalo 38,“ uvedl ve své přednášce Štěr, jenž je s kolegyní Alenou Flimelovou autorem publikací o ženách v čs. zahraniční armádě na východní frontě. První odvedenou ženou byla Gertruda Engelová, první odvedenou volyňskou Českou Jiřina Predmerská Somolová, jedinou volyňskou Českou bojující u Sokolova pak Janina Malínská Černá. Dvě ženy získaly snajperský výcvik, z toho u Sokolova bojovala odstřelovačka Marie Ljalková.

Volod'ka ze Stalingradu

Pokračování z čísla 273

Druhá etapa – frontový šofér

Kolikrát jsem nevěděl, kde mi auto vybuchne, často bylo vše kolem cest zaminováno. Být válečným řidičem bylo opravdu nebezpečné.

A tak jel na frontu ke Svobodcům – jeden Čech (Volod'ka) a šest Poláků. Bylo to v roce 1943. Teď nechám hovořit opět kap. v. v. Vladimíra Wintera.

Jeli jsme do Jefremova pod Moskvou, byl jsem přidělen do 2. paradesantní brigády. Tam se naše jednotka připravovala a já tam prodělal paradesantní výcvik, naučil jsem se jezdit autem atd. Byl jsem odveden jako vojenský řidič. A víte, kdo byl náčelníkem naší roty? Nadporučík Rudolf Luskač. Jistě znáte tohoto spisovatele (Luskač odjel roku 1927 do SSSR, kde pracoval v lesním hos-

podářství. S čs. armádním sborem pod vedením Ludvíka Svobody přijel roku 1945 do Prahy jako velitel autokolony – pozn. aut.).

Tam jste zase mohl mluvit česky...

Ano, ale my jsme v rodině stále mluvili česky. Jestliže jsem se já s bratrem naučil rusky perfektně, maminka se vlastně ani nikdy pořádně nenaučila.

Jakých bitev jste se účastnil?

Dukelské operace. Bylo to moc perné, prožili jsme dost. Všechno zaminované, Němci na nás byli připraveni. Řídil jsem vojenský vůz, tzv. študebekr. Má švagrová někdy vtipkuje, že jsem vlastně neválečil, že jsem „se vozil“ v autě. Jenže my jsme museli převážet veškerý materiál, stále jsme byli v pohybu. Já vám řeknu, kolikrát jsem nevěděl, kde mi auto vybuchne, také bylo často vše kolem cest zaminováno. Být válečným řidi-

čem bylo opravdu nebezpečné. Měl jsem zodpovědnost za celý vůz, který byl plný materiálu i lidí. A když nás třeba přepadli banderovci, tak jsem i já musel vytáhnout zbraň.

Setkal jste se s Ludvíkem Svobodou?

Za války jsme se setkávali na nástupech, a také při přísaze. A po válce jsem ho dokonce vozil jako řidič služebního auta.

Zmínil jste banderovce. Co říkáte vývoji na Ukrajině, která od dob prezidenta Juščenka uctívá Stepana Banderu jako národního hrdinu, tedy ta západní část Ukrajiny?

Já jsem proti banderovcům bojoval jako voják i po válce. Co tomu říkám? Na Ukrajinu už nebudeme jezdit na oslavy výročí osvobození.

Co jste dělal po válce?

Pro mě válka neskončila květnem 1945, kdy nás Den vítězství zastihl na Moravě kolem Valašského Meziříčí. Naše brigáda byla ještě přesunuta na Slovensko, kde jsme bojovali proti banderovcům prchajícím do americké zóny. Pak jsem demobilizoval, udělal zkoušky a stal se zaměstnancem ministerstva zahraničí jako řidič, což jsem vykonával třicet let. Maminka s bratrem přijeli do Československa až v roce 1959. Bratr se v SSSR oženil, a dnes on a jeho rodina žijí, jak už jsem uvedl, také v ČR.

Řekl jste, že se po těch válečných zážitcích už ničeho nebojíte...

Ano, to platí. (Vladimír Winter zanotuje píseň „Hojsa, ty hojsa, ničeho ně bojsa...“). Užívám si života.

Kpt. v. v. Vladimír Winter – „Volod'ka ze Stalingradu“ vesele tancuje s Irenou Džubovou na Kozáckém bále v Praze Na Marjance (2019). FOTO – (2x) VSČZS

A jako válečný veterán nechcete před něčím varovat?

Vidím pokrok, doufám, že se lidé snad poučili. Ale já jsem obyčejný řidič, takové otázky mi snad ani nepokládejte. Na to jsou jiní moudří. Ale vidím rozdmýchání nenávisti proti Rusku. Je to neoprávněné a nebezpečné. Vezměme si Krym. Ten byl vždycky ruský. Když se Chruščov dostal k veslu, tak Krym daroval Ukrajině.

Do Volgogradu jste se vrátil až loni, to znamená po 71 letech od skončení války. To jste se tam nikdy nechtěl vypravit dříve?

Zpočátku ani ne. Stalingrad byl celý zničený, tak to ani nebylo možné. A pak jsem jako pracovník MZV putoval s manželkou po světě. Příležitost podívat se do Volgogradu vznikla až loni. Jel jsem na oslavy Dne vítězství 9. května. Jako válečný veterán a Stalingradec, který tam chodil do školy a pracoval všemi svými silami ve válečné

výrobě, jsem byl hostem těchto oslav. Velmi mě potěšilo, že jsem byl poctěn čestným občanstvím Volgogradu.

Druhého února tomu bylo 74 let od vítězství sovětských vojsk ve stalingradské bitvě (1943). Vracíte se ještě myšlenkami do doby, kterou jste v tomto městě prožíval jako mladík?

(Zvážní) To víte, že ano. Každý by se měl snažit, aby se nikdy nic takového již neopakovalo. Válka – to je bída, hlad a zoufalství. Mrtví lidé na ulici. Lidé, kteří dělají naprosto šílené věci, aby přežili. Prostě apokalypsa, která se již nesmí opakovat. A je třeba znát historii. Kdo ji nezná, musí si ji znovu prožít.

MONIKA HOŘENÍ
7. února 2017

Závěr, Vladimír Winter se rád bavil a miloval tanec. Příště budu vzpomínat na cestu do Volgogradu. NATAŠA WEBEROVÁ

Kpt. v. v. Vladimír Winter s atamanem Všeukozáckého svazu českých zemí a Slovenska (VSČZS) Michallem Džubou na Kozáckém bále v roce 2019

Od České družiny až k dnešní neslávě

Z médií jsme se dozvěděli, že byl potvrzen rozsudek jistého Čecha, který údajně bojoval v řadách separatistických Ukrajinců proti zákonné ukrajinské vládě, což se podle našich zákonů nesmí. Sice řada našich občanů prošla Cizineckou legií a nikomu to nevadilo, ale nešť. Tam přece bojovali za peníze a nájemné smlouvy zaměstnanců v rozvinutém kapitalismu a jsou přece nedotknutelní.

Ti muži se totiž nechali opravdu najmout, kdežto ten odsouzený tak učinil proto, že chtěl pro Doněcko spravedlnost. Cítíte ten rozdíl? Ostatně nebylo dokázáno, že by se skutečně účastnil bojových operací proti „ukrajinské zákonné vládě“. Ono slovo „zákonné“ je sice hodno polemiky, protože Majdan byl vítězstvím nezákonnosti a tedy vše z něho vzešlé je, alespoň podle mezinárodního práva, také nezákonné, ale to nechme stranou. Ve stejné době nám jedno médium odvyšlalo rozhovor s mužem, jenž dnes bojuje po boku ukrajinské armády. Je jejím příslušníkem. Chlubil se svými úspěchy. Orgány státní moci zůstaly klidné. Dokonce je možné zaslechnout, že účast našich dobrovolníků, dodejme ke slovu dobrovolníků slovo „zatím“, bude legalizována. Jednou tedy stejný čin hodnotíme tak, po druhé jinak. Ale ani o tom se „zatím“ nechci rozepisovat. Chci se zamyslet nad jedním nepopíratelným faktem.

Ukrajina s našimi bojovými zkušenostmi je svázána doslova „pupěčnickou šňůrou“. Ve dvacátém století se formovaly právě na území této země. Tady už 12. srpna 1914 vznikla z Čechů žijících na území Ruska, tak zvaná Česká družina, jež se postavila po bok

Velitel České družiny podplukovník Trojanov s důstojníky v roce 2015.

Zdroj: archiv Vaše Praha

tehdejší ještě carské armádě. Ale vraťme se k chronologii. Od onoho srpna plnili, především průzkumnické povinnosti a zároveň sloužili jako překladatelé při ruských velitelstvích ruských ozbrojených sil. Tehdy ještě ono heslo „Za báťušku cara“ nebylo prázdnotou frází.

Jak válka pokračovala a bylo víc zajatců, pochopitelně i českých, zvláště poté, co na ruskou stranu přešel např. celý mladoboleslavský pluk, začal se rodit (leden 1916) Československý střelecký pluk, aby po půl roce zájem zajatců bojovat proti habsburskému mocnářství umožnil v květnu 1916 vybudovat Československou střeleckou brigádu o dvou plucích. Tito vojáci pak v červenci roku 1917 u západního ukrajinského městečka Zborov svedli svou prvou velkou bitvu, v níž padlo 185 mužů. Píseň Hoši od Zborova se stala po dobu předmnichovské republiky jakousi nepsanou vojen-

skou hymnou. Je třeba doplnit: Ukrajina tehdy neexistovala. Neměla žádné hranice. Bylo to carské Rusko, které umožnilo družiníkům se stát skutečným bojovým útvarem. V listopadu roku 1917 revoluce v Rusku změnila vojenské plány i našim vojákům. Brest litevský mír, o němž jednala sovětská vláda s Němci, vytvořil pro naše vojáky novou situaci. Chtěli dál za svou vlast bojovat. Bylo rozhodnuto přesunout je do Francie. Přesto „v době příměří“ museli po boku ustupující Rudé armády svést další bitvu na Ukrajině. Odrazit dotírající německé jednotky, aby bylo možné se přesunout do centrálního Ruska a pak do slibné Francie. První boje byly přímo v Kyjevě, hlavní pak proběhly u severoukrajinského Bachmače. Bylo to v březnu 1918. Tady padlo 145 mužů a přes dvě stovky bylo raněných.

Nová československá vojenská aktivita na Ukrajině je spojena

s bitvou u Sokolova. K ní došlo o více než dvacet let později. Za Druhé světové války. Týdenní boje (od 8. března 1943) 1. praporu Čechoslováků, jemuž velel Ludvík Svoboda, si vyžádaly 86 mrtvých a na dvacet dalších pohřešovaných nebo zajatých, však znamenaly zastavení nacistického útoku a tedy i postupu jejich wehrmachtu. Poté přišly i další bitvy na ukrajinském, tehdy sovětském území. Tady padl mimo jiné nadporučík (kapitán) Otakar Jaroš vy-

Dodnes nad zmíněným Kyjevem na vyvýšenině nad Dněprem stojí socha „Matky Vlasti“. Postavili ji za sovětské éry. Na štítě, který drží v ruce, nebyl trojzubec. Jednou, když jsem byl v Kyjevě ještě jako student, jsem u ní stál a díval se dolů na město i na komplex Kyjevopečorské lávry, jež je památkou slovenské staré ruské a ukrajinské kultury. Tu řeku dole jen přejít stálo mnoho životů. I našich vojáků. Třicet jich zde zahynulo. Třem stem čtyřiceti pěti byl

V zákopech bitevního pole u Zborova.

Zdroj: Masarykův lid

znamenán posmrtně Zlatou hvězdou Hrdiny SSSR. Další bitva, již se účastnila na území Ukrajiny 1. československá samostatná brigáda, opět pod velením plukovníka Svobody, byl listopadový boj o Kyjev. Tehdy to bylo ve svazku frontu, jemuž velel generál Vatutin. Za hrdinství tentokrát Zlatou hvězdu obdrželi tři důstojníci – Sochor, Tesařík a Buršík. Jen o týden později českoslovenští a sovětsí partyzáni osvobodili pod velením plukovníka Saburova a kapitána Nálepky ukrajinské město Ovruc v Žitomyrské oblasti. Padl při tom Ján Nálepka. I on byl vyznamenán, stejně jako Jaroš posmrtně, Zlatou hvězdou Hrdiny SSSR,

Následovala účast v Žitomyrsko-berdyčevské operaci, konkrétně v bojích o Bílou Cerekev (1. – 2. leden 1944).

Do osvobození sovětské Ukrajiny se tedy zapojilo na stovky československých vojáků. Mnozí byli za hrdinství vyznamenáni vysokými sovětskými řády. Bojovali vedle Rusů, Ukrajinců, Bělorusů, Gruzinců, Arménů či třeba Uzbeků. Cílem bylo osvobození Ukrajiny a po ní i Československé republiky. Padlých bylo tisíce. Tehdy vlastně i za Ukrajinu. Podle plánu vypracovaného ještě generálem Viestem a jeho týmem v Londýně, neměli se do bojů vůbec zapojovat a účastnit se jich teprve až na našem území. To by ovšem znamenalo nechat tíhu války na bedrech jiných a to sami vojáci odmítli. Proto se postavili do jedné řady s obránci Sokolova, proto pomáhali osvobodit Kyjev, proto se účastnili i dalších bitev na území Ukrajiny, tehdy součástí Sovětského svazu.

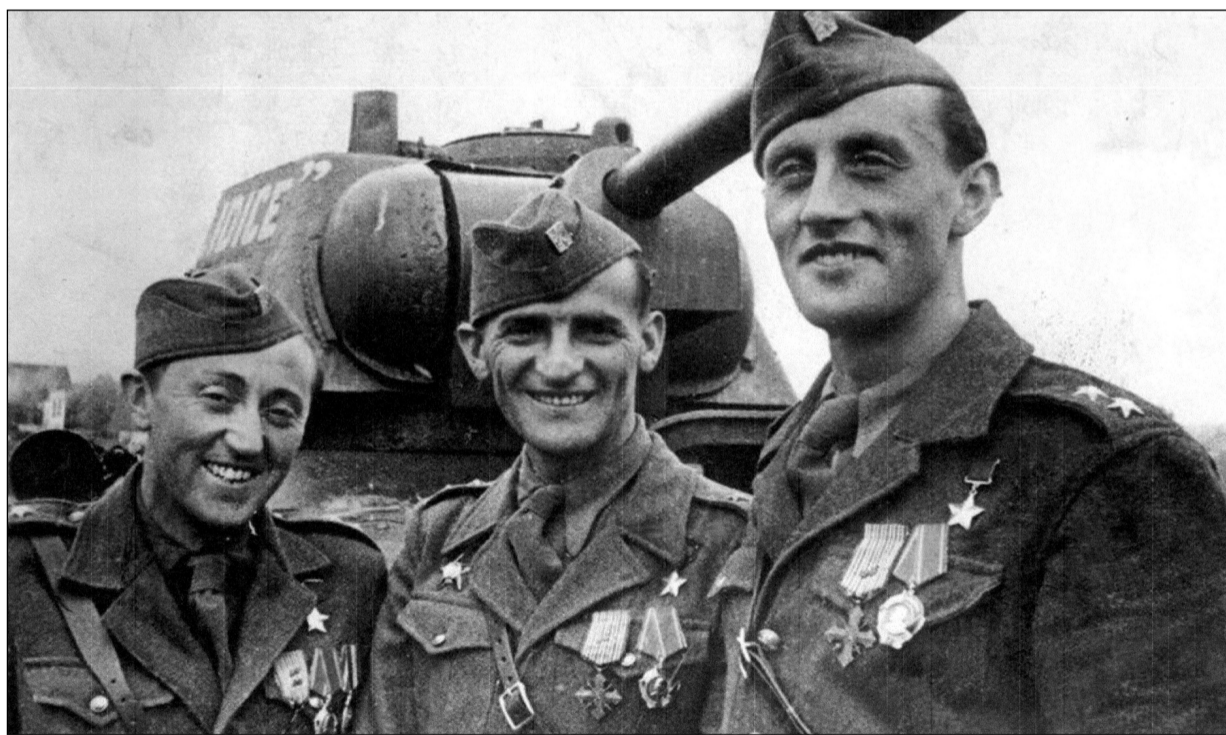
udělen Řád Československého válečného kříže a ještě většímu počtu sovětská medaile Za chrabrost. Na ony boje jsem také vzpomínal. Zda dnes jsou udržovány hroby padlých Čechoslováků, nevím. Nebyl jsem od té doby na Ukrajině. Vím jen, že se zbouřil památník generála Vatutina, jenž velel jednotkám, a tedy i naší, při osvobození Kyjeva. Také ulice pojmenovaná po něm má své nové jméno. Jmenuje se po hlavním veliteli banderovců.

I další pomníky, poté, co byla přejmenována města a vesnice, začaly mizet. A to ještě před loňskou únorovou vojenskou akcí Ruska. Namísto nich se stavěly a staví pomníky ukrajinským fašistům a po ulicích se promenují potomci hrdlořežů Ukrajinské povstalecké armády.

Tady bych mohl skončit. Jenže naše armáda má ještě jednu bojovou zkušenost, jež nás spojuje s Ukrajinou. Tentokrát mám na mysli její účast na bojích se zbytky sotně batušky Burlaka, jenž se pokusil se svými lidmi, tedy bývalými příslušníky jednotek SS a banderovských skupin, projít Československem na Západ. Ta událost se jmenovala Akce B a vojáci Československé lidové armády po boku bezpečnostních sil čelili dobře vycvičeným ukrajinským nacionalistům, kteří se snažili projít a při tom terorizovali slovenské obyvatelstvo. Dnešní angažovanost na východě Evropy nebude nikdy sloužit ke cti naší armády. Je to škoda. Ukrajina je totiž spojená s naší slávou. Být ale součástí současnosti, jehož gruntem je fašistická tradice, nám totiž slávy nepřidá.

JAROSLAV KOJZAR

Stranu 7 připravil a redigoval Jan Jelínek

Tři držitelé Zlaté hvězdy Hrdina Sovětského svazu. Zleva Sochor, Buršík a Tesařík.

Zdroj: denniln.sk

Tolerovaná lež v USA

Tulsi Gobbardová pro Fox News prohlásila, že v posledních letech nebyl nikdo z vládnoucích představitelů USA pohnán k odpovědnosti za neustálé lži, které v posledních dvou desetiletích pomalu narušují demokratický systém v USA. A to v Pentagonu, v médiích i v medicíně, říká Gobbardová. A připomíná zapojení „hlavního lékaře“ Fauciho do

výzkumu koronavirů v Číně. Bývalá kongresmanka prohlásila, že šéfové státních bezpečnostních agenturů lhali pod přísahou o svém zapojení do sledování amerických občanů a také zfalšovali řadu dokumentů a skandálů kolem vymyšleného vměšování Ruska do vnitřních záležitostí USA. Jak demokraté, tak republikáni oklamali občany, že je nutno

vést neplodné války v Afghánistánu a Iráku, které vedly k úmrtí tisíců amerických vojáků a obohatily vojenskoprůmyslový komplex. Neustálé klamání narušuje demokratické základy státu. Aby dosáhly svého, manipulují úřady a média s názory lidí, mění zemi v diktaturu a podporují kulturu lži, která se pro ně stala samozřejmostí.

mhav

